

debiyyat ƏZƏTİ

16 İJUL
1999-cu il

№ 28(3153)

“ТҮРКИЈӘ ДӘ МӘНИМЧҮН ДОҒМАДЫР”

Мүсаһибә

Мүсаһибимиз бәстәкар
Емин Сабитоглудур

— Емин муәллим, адәтән адам өз вәтәниндән бир ај кәнар дүшәндә бир дә көрүрсән дарыхыр. Вәтәнә чан атыр. Өзүнү гүрбәтдә һисс едир. Елә билирәм, бу, сәнәт адамы үчүн бир аз да чәтин олур.

— Мән өзүмү гүрбәтдә һисс еләмирәм. Түркия мөним үчүн гүрбәт дејил. Түркия Азәрбајчан гәдәр мәнә јахындыр. Өкәр мән Парисдә, Лондонда вә ја Авропанын башга шәһәрләриндә јашасајдым, сиз дејәндир, мөнимчүн чәтин оларды. Дарыхардым. Бурдаса өзүмү доғма јердәки кими һисс едирәм. Азәрбајчандан кәлиб орда јашајанлар чохдур. Биз тез-тез көрүшүрүк. Тәмасда олуруг. Бизим бурда даими консуллуғумуз вар. Дунјанын өн көзәл шәһәрләриндән бири олан Истанбулда јашајырам. Мән бура 1994-чү илдә кәлмишәм. Истанбул Техники Университетинин Түрк Мусигиси Дөвләт Консерваториясында хоцајам. Түркиядә муәллимә хоца дејирләр. Консерваториянын профессорујам. Лакин бунларла берабәр Азәрбајчан мөним доғма вәтәнимдир. Өлбәттә ону унутмағ олмаз. Илдә ики дөфә тә’тилә чыхан кими тез Бақыя — анамын, гызымын, нөвәмин јанына кәлирәм. Онларын јанында динчәлирәм. Јенидән Түркияјә гајыдырам.

— Емин муәллим, чохла сәнәт адамларымыз, үмумијәтлә, зијалыларымыз Азәрбајчаны тәрк

едиб, Түркияјә үз тутуб. Бу нә дәрәдәдә мәгсәдәујгундур?

— Бу адамларын һәр бири мухтәлиф сәбәбләрдән Азәрбајчандан ајрылыблар. Сәһбәт мәнә кәләндә, мән јухарыда адыны чәкдијим Университетин дә’вәтилә Түркияјә ишләмәјә кәлмишәм.

— Емин муәллим, сиз хошбәхт сәнәткарсыз. Маһныларыныз ефирә чыхан кими популарлашыр, үрәкләри риггәтә кәтирир. Адамлар бу маһнылары ешидән кими өзүјчүн зүмзүмә еләјир. Түркиядә нечә? Әсәрләриниз сәсләнирми?

— Бәли, сәсләнир. Лакин дејим ки, мөним јарадычылығым Азәрбајчан үчүндүр. Нә јазырамса, доғма Бақымы, Азәрбајчаны нәзәрдә тутурам.

— Сиз тез-тез Никар ханым Рәфибәјлинин ше’рләринә мурачиәт етмисиниз, маһнылар јазмысыныз. Сон вахтлар нечә? Никар ханымын даһа һансы әсәринә мусиги јазмағ фикриндәсиниз?

— Дејим ки, Никар ханымын ше’рләри өзү бир мусигидир. Елә бил онлар маһны үчүн јараныб. Бу күнләр бир экран чыхышында да Никар Рәфибәјлинин вәфаты мүнәсибәтилә һәмнин фикри хатырладым. Мән онун ше’рләринә мусиги јазанда икигәт зөвг алмышам. “Ајрылығ”, “Күлләр”, “Ала кәзлүм”, “Дағлары думан аланда” маһнылары һәјата вәсигә аланда тәкчә онлары бәстәләјән бәстәкар кими јох, ејни заманда сонрадан һәмнин маһнылары динләјичиси кими мәнә севиндириб, дүшүндүрүб. Бунлар һамысы он ил әввәлин ишләридир. Ејни заманда “Тәһминә вә Заур” тамашасында Никар ханымын сөзләринә бир силсилә мусиги јазмышдым. Бу ишләрин һамысындан зөвг алмышам. Елә билирәм, јенидән онун јарадычылығына мурачиәт едәнчәм. Ону мусигидә дә јашатмаға чәлышацағам.

— Дејиләнә керә, Өзбәкистанда сизин “һичран” мусигили комедијаныз тамашаја гојулуб.

— Бәли, бу мәнә чох севиндирир. Өсәр 1973-чү илдә Дашкәнддәки Мукими адына Дөвләт Мусигили Комедија Театрында сәһнәјә гојулмушду. Сонралар бу тамаша јаддан чыхды. Аз гала Өзбәкистанда сәһнәјә гојулмасыны мән дә унут-

дум. Лакин һеч хәбәрим олмадан бу әсәрин сәһнәјә гајытмасына анчағ севинә биләрәм. Әсәр јени гурулушда јенидән тамашаја гојулуб. Бу һагда ма’лумат вәрән гәзетиниз мәнә сәһвән халғ артисти адландырыб. Чох хаһиш едирәм, фүрсәтдир, о сәһви дүзәлдин. Мән Өмәкдар инчәсәнәт хадимијәм, Дөвләт мукафаты лауреатыјам. Бу күнләрдә, сағ олсун, Президентимиз, мәнә “Шәһрәт” ордени дә верди. Амма “Халғ артисти” дејиләм. Ола билсин, бу, кәләчәкдә олсун. Лакин һал-һазырда Өмәкдар инчәсәнәт хадимијәм.

— Јени һансы әсәр үзәриндә ишләјирсиниз?

— Азәрбајчан Дөвләт Мусигили Комедија Театры үчүн Молјерин “Мешшанын задәканлығы” әсәринин мотивләри әсасында “Шәһрәт дәлиси” адлы ики һиссәли франсыз мусигиси сәпкисиндә мусигили комедија вә ја оперетта јазмышам. Тамашанын гурулушчу режиссору республиканын халғ артисти Чәннәт Сәлимовадыр. Баш ролда һачыбаба Бағыров ојнајачағ.

Тамашанын мөшгләринә јахын ајларда башланачағ, 2000-чи илдә сәһнәјә гојулачағ. Бир шеј дә дејим. Мән мусигини чох жанрларына мурачиәт етмишәм. Мусигили комедија, маһны жанры вә саирә. Индисә гәләмими оперәдә сынамағ истәјирәм.

Ч. Чаббарлынын 100 иллик јубилеји илә бағлы, әсәрин адыны һәлә’ки, мөхфи сахлајырам, драм әсәрләринин биринә опера јазачағымы планлашдырмашам. Либреттосу ушағлыг достум, көркәмли Азәрбајчан јазычысы Анарын олачағ. Бир дә билирсиз ки, Хәдичә ханым Аббасова мөним һәјат јолдашымыдыр. Мән онун үчүн дә тез-тез маһнылар јазырам.

Хәдичә ханым мөндән ики ил әввәл Түркияјә кәлиб. Кәлән кими дә — јә’ни 1992-чи илдә бир касет бурахдырыб. Сонра башы айла-мәишәт ишләринә гаырышыб. Јенидән о бу ил икинчи касет бурахмағ фикриндәдир ки, бу ишдә бир бәстәкар кими дә мән онун јол јолдашыјам.

Сәһбәти апарды:
Камилә НЕМӘТ